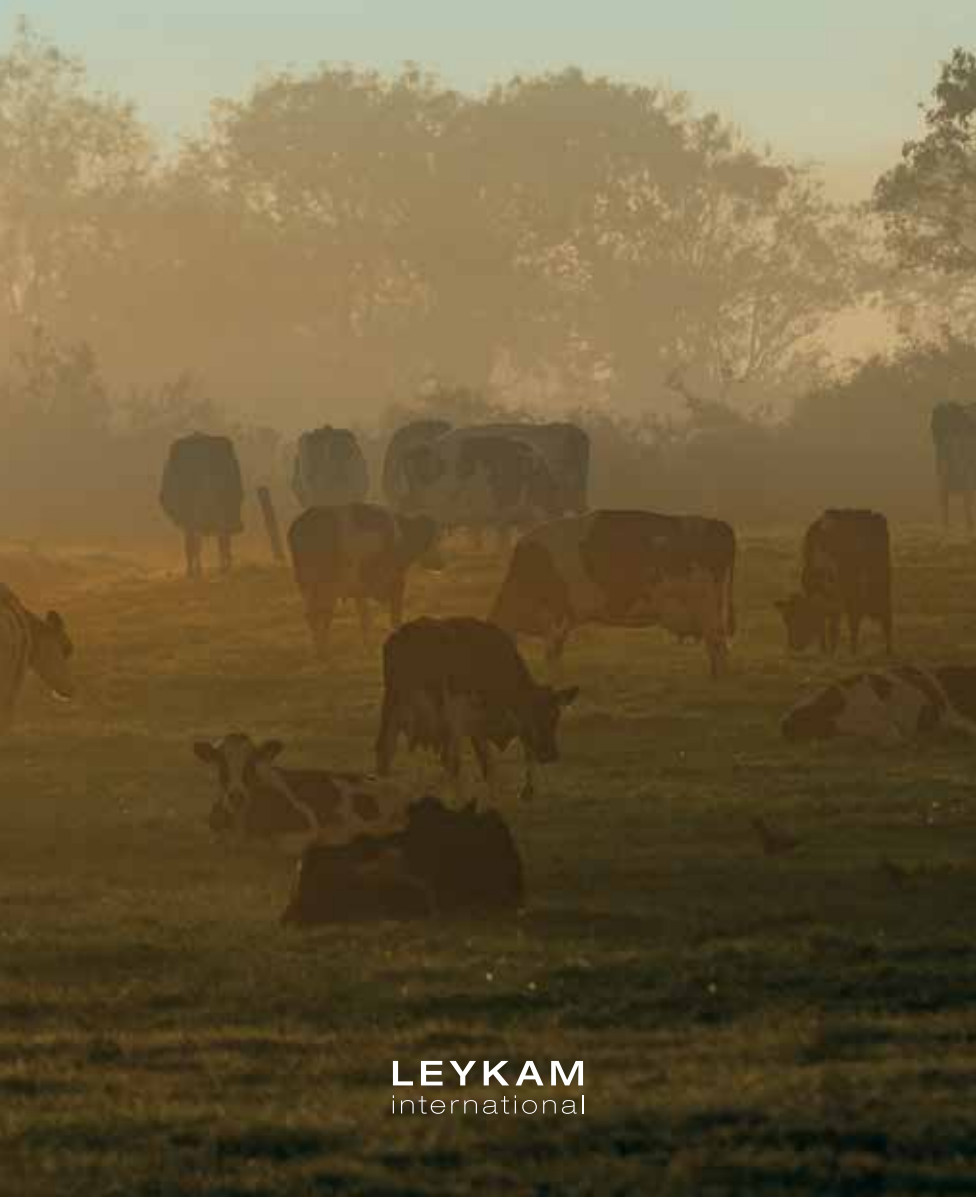

SA SELA

Dominik Barta

LEYKAM
international

DOMINIK BARTA
SA SELA
roman

Zagreb, 2022.

NAKLADNIK
Leykam international d.o.o., Ilica 42, HR-10000 Zagreb
www.leykam-international.hr

ZA NAKLADNIKA
Jürgen Ehgartner

UREDNIKA
Eugenia Ehgartner

PRIJEVOD S NJEMAČKOGA
Igor Crnković

LEKTURA I KOREKTURA
Neli Mindoljević

© 2022 Leykam international d.o.o., Zagreb
Nijedan dio ove knjige ne smije se umnožavati, fotokopirati
ni na bilo koji drugi način reproducirati bez nakladnikova
pismenog dopuštenja.

Naslov originala: „Vom Land“.
© 2020 Paul Zsolnay Verlag Ges.m.b.H., Wien

Knjiga je objavljena uz financijsku potporu
Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske.

Republika
Hrvatska
Ministarstvo
kulture
i medija
Republic
of Croatia
Ministry
of Culture
and Media

 Bundesministerium
Kunst, Kultur,
öffentlicher Dienst und Sport

Gefördert durch das Bundesministerium Kunst, Kultur,
öffentlicher Dienst und Sport Österreich.

ISBN 978-953-340-141-6

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i
sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 001141286.

DOMINIK BARTA
SA SELA

roman

Preveo s njemačkoga
Igor Crnković

LEYKAM international

1

Theresa se borila za dah. Ponestalo joj je snage. Uspravila se i skinula maramu s glave. Čelo joj se sjajilo. Jedan pramen kose ostao joj je prilijepljen za kožu. Opipavajući po drvenu rukohvatu, krenula je van gdje je vladala potpuna tama. Jedino se sasvim na zapadu zadržala jedna svjetlija linija. Hodala je po gnjecavoj travi, pogrbljenih leđa, ruku prekrivenih na prsima. Prije nego što je stigla do praonice, povratila je po grmu borovnice. Na usta su joj nadirale slina i sluz. Tijelo joj se sve više grbilo. Dojavnik kretanja reagirao je na svaki trzaj. Lice su joj sa svih četiriju strana obasjale električne žarulje. Ne uspravljajući se iz pogrbljena stava, posegnula je za kvakom. S mukom je izula gumene čizme. Otvorila je vrata i svalila se na stolicu.

Nakon nekoliko trenutaka koji su joj bili potrebni da dođe do daha, Theresa je svukla sa sebe kutu. Odmotala se iz plava ogrtača i skinula hlače. Raskopčala je pohabanu košulju i bacila je na naslonjač. Znoj joj se u sitnim kapljicama nakupljao iznad prsne kosti. Ispod bijela grudnjaka nazirale su joj se

tamne bradavice. Drhtavih je nogu oprala nad umivaonikom dlanove, ruke i lice. Miris sapuna i tople vode ublažio je oštar vonj koji joj se uvukao u odjeću za staju i nepokrivene dijelove tijela. Theresa se nije uspijevala uspraviti. Činilo se kao da se središte njezina tijela svom silom suprotstavlja uspravnu hodu. Objema rukama pridržavala se za umivaonik. Nakon minute čekanja, odgurnula se i posegnula za svojom svakodnevnom odjećom.

Urlikanje životinja bilo je sve glasnije. Vrata staje sa zamahom su se otvorila pa vratila u utore. Na dvorištu se ponovno upalilo svjetlo. Theresa je posegnula za košuljom. Začula je korake svoga supruga.

Prije nego što je uspjela zakopčati bluzu do prsa, Erwin se pojavio na vratima praonice rublja: „Što ti je? Jesi li opet povraćala?” On se nije potrudio izuti gumenne čizme. Na njima je unio slamu, balegu i zemlju. Na bijelim pločicama ostajao je uzorak njegovih potplata.

„Da!” reče Theresa, pokušavajući stoječke navući traperice. Vrtjelo joj se u glavi. Erwin joj je prišao. Uхватила ga je za nadlakticu kako bi se oslonila.

Erwin joj je podignuo radne hlače s poda. „Ne možeš ovako dalje...”

Theresa je spustila dlanove na trbuh. Erwin se vratio u staju.

Theresa je još jednom oprala ruke u kuhinji. Kratak dodir Erwinova kaputa bio je dovoljan da joj ponovno

prenese stajski vonj na kožu. Isprala je grlo mlakom vodom izbacivši gorak okus bljuvotine iz usta. Žeđ više nije mogla zanemariti. Ali duboko u želudcu vrebala je mučnina i kažnjavala svaku promjenu. Četiri-pet gutljaja vode i žuč joj se već dizala prema nepcu. Udahnula je i čekala. Jaka mučnina popustila je. Theresa je pogrbljeno pošla u dnevni boravak. U kaminu je tinjao žar bukovih cjepanica. Erwin ih je ubacio već i prije nego što je otišao u staju. Theresa se spustila na naslonjač, okrenuvši trbuh prema zidu na kojem se nalazila peć. Privukla je koljena, objumila ih rukama i prepustila se iscrpljenosti.

Selo je ležalo u dolini koju je rijeka Pielitz milijunima godina usijecala u brda. Na južnoj padini prostirali su se voćnjaci jabuka, krušaka, oraha i šljiva. Sjevernu padinu prekrivala je šuma. Maleni potočići hranili su jezerca i ribnjake. S obiju strana doline na oskudnim obradivim površinama uzgajani su pšenica, ječam i kukuruz. Na mjestu gdje je prvi kameni most premostio Pielitz nalazili su se crkva i općinski ured. Pokraj općinskog ureda bila je smještena stara žitnica, čiji su temelji navodno izgrađeni na starim rimskim zidinama. U njoj se nalazio zavičajni muzej, koji su rado posjećivali školski razredi iz okolice. Ovdje je dugo vremena bila i pekarnica, sve dok se prije nekoliko godina nije otvorio supermarket. Seoska se ulica

tijekom desetljeća neprestano širila. Najviša zgrada bila je betonski toranj skladišta.

Iako se broj stanovnika posljednjih tridesetak godina gotovo i nije povećao, naselje se proširilo i daleko izvan doline. Na južnoj strani uzdizalo se nekoliko obiteljskih kuća sa širokim krovnim prozorima, balkonima i erkerima. Svaka od njih mogla je udomiti gomilu ljudi. Ali najčešće su ondje živjele male obitelji, s najviše dvoje djece i psom. U vrtovima su imali biotope sa zamršenim navodnjavanjem, modro obojene bazene i nadstrešnice za automobile izrađene od smreke ili bora. Pod njima su bili parkirani terenci, drugi automobili, kosilice i motocikli.

Na sjevernoj padini, sve do grebena iza kojeg se brdo spuštalo prema susjednoj općini, nalazile su se uglavnom ogromne farme. I one su također stigle s procvatom gornjoaustrijskoga poslijeratnog gospodarstva. Teško se mogla pronaći ijedna koja se nije proširila, kako opsegom, tako i opremom. Seoske kuće, od kojih neke potječu iz 17. stoljeća, bile su ili nadograđene ili srušene ili obnovljene. Mnoge su poprimile tlocrt moćnih četvrtastih dvorišta. Ispred svih njih stajali su okrugli betonski silosi, elektronički održavane gnojnice i garaže velike poput hala. Neki su nekadašnje ograde izrađene od drveta ili opeke zamijenili staklenim pročeljima. Nekoć trošna žbuka sada je blistala u jarkim bojama. Tako je bilo ružičastih farmi

ili farmi jarko zelene ili žute boje i rijetko je tko još uvijek dopuštao da se voćke ili vinova loza kao nekoć penju po zidovima.

Kad biste slijedili cestu tri do četiri kilometra istočno od doline, dospjeli biste do četverotračne magistrale koja je povezivala Eferding i Linz s Welsom i Passauom. Razmjerna blizina većih gradova regije nije štetila selu, već je pridonijela njegovu strukturnom rastu. Njegovi stanovnici mogli su se baviti i profesijama koje nisu bile isključivo poljoprivredne, a građanski život mogao se kombinirati sa životom na selu. U selu i u susjednim općinama bilo je raznovrsnih škola. Više djece nego ikada prije u tisućljetnoj povijesti Pielitza učilo je čitati, pisati i računati.

Kad biste kod starog mlina pokraj zavičajnog muzeja skrenuli ulijevo, uzbrdo je vodila savršeno asfaltirana cesta. Nakratko biste se provezli kroz šumu. Cesta je potom skretala, nastavljajući ravno dalje i još se malo strmo uspinjući. S desne strane ceste otvarao se pogled na veliki voćnjak. Erwinova bijela farma nalazila se iznad voćnjaka. Troje garažnih vrata i pročelje kuće urešeno drvenim kopcima omeđivali su maleno dvorište. Iza dvorišta padina brežuljka se smanjivala, a u sjeni visokih joha stajao je ribnjak. Ondje su patke ronile tražeći puževe ili tiho klizile površinom vode. Desno uz ribnjak prolazila je granica šume. Šuma se protezala sve do susjednih naselja Bad Hiemsbach,

Kreuzenstein, St. Marien, pa i dalje. Bila je to najveća očuvana šumska površina u regiji, tradicionalno lovište Erwina Weichselbauma.

Erwin je poslije tuširanja ušao u dnevni boravak. Theresa je spavala. Pažljivo je pokrio njezino zdepasto tijelo, pa suhim granjem i bukovim cjepanicama naložio vatru koja samo što se nije ugasila. U kuhinji je vladao neobičan red. Na štednjaku nije kuhao nijedan lonac, na stolu nije bilo nijedne zdjele, ni u pećnici se ništa nije peklo. Hladnjak je bezvoljno zujao. Treći dan zaredom Erwin se morao zadovoljiti hladnom večerom.

Rosalie, njihova kći, parkirala je u dvorištu pokraj garaža. Erwin je prepoznao zvuk njezina automobila. Bučno je prošla kroz hodnik i ušla u kuhinju. Erwin ju je upozorio da bude tiho.

„Zar mama još uvijek nije ozdravila?” upitala je Rosalie, ne stišavši pretjerano glas. Instinktivno je otvorila hladnjak. „Kako je to moguće? Jeste li bili kod liječnika? Sutra mi netko mora pričuvati maloga. Mogu li ga dovesti poslijepodne?”

Erwin je odlučno odmahnuo glavom. „To neće biti moguće. Sutra ću cijeli dan biti u voćnjaku. Kaiser Josef pomoći će mi orezati voćke, dječak će mi samo stajati na putu. Dovoljno je star, više mu ne treba dadilja.”

Rosalie si je nespretno složila sendvič s kobasicom. „Zar ne može mama pripaziti na njega? Gdje je ona uopće? Ta ne može biti toliko bolesna. Daniel neka napiše zadaću, a nakon toga može čitati knjigu ili što se mene tiče gledati televiziju.”

Erwin je gledao u pod. „Majka ti je bolesna, potreban joj je odmor! Danas je pet puta povraćala. A prijepodne smo već pomislili da je bolest prošla.”

„Bolest, bolest!” viknu Rosalie. Jednu po jednu otvarala je sve *Tupperwareove* posude koje su stajale u hladnjaku. „Kakva je to bolest?”

Theresa se probudila usred noći. Obama dlanovima opipala si je čelo i nije se mogla snaći u tami. Pogledala je kroz prozor. Nitko nije navukao zavjesu. Iznad voćnjaka letjeli su oblaci. Na suprotnoj padini kroz gustiš zabljesnula su dva crvena stražnja svjetla. Automobil je nestao iz vidokruga, a nepomični krajolik uvukao je Theresu u čaroliju. Tišinu u dnevnom boravku, u kući i nad golim drvoredima pojačavalo je tiho zujanje hladnjaka. Theresa je oprezno okrenula svoje tijelo i legla okrenuvši se prema prozoru. Zagledala se u tamu. Bjeloočnice su joj se caklile.

Pod je zaškripao i Erwinovo lice pojavilo se nad njom. „Jesi li budna? Kako si?”

Theresa se trgnula. Nije osjetila njegovu nazočnost. „Kako bih bila? Malaksala sam.”

„Sutra idemo doktoru! Samo da znaš. Nešto se mora poduzeti.”

Theresa je spustila kapke. Njezin nježan pokret glave mogao se protumačiti kao kimanje. Erwin ga je primio na znanje i posegnuo prema drvenim cjepanicama kraj kamina.

Ne otvarajući oči i s primjetnim naporom Theresa je povisila glas: „Molim te, nemoj više zagrijavati. Ovdje je preko četrdeset stupnjeva. Idi napokon u krevet. Sutra dolazi Kaiser Josef.”

Erwin je ubacio cjepanicu u peć. „Želim da ozdraviš. Ta trebaš mi!” Odmahnuo je glavom, sjeo na krevet i spustio ruku na Theresino rame. Zatim je tiho izišao iz sobe ne upalivši svjetlo.

Temperatura je porasla i poljski zečevi izvodili su svoj radosni spektakl. Nedokučivim manevrima skakutali su po vlažnoj zemlji, okupljali se u skupinama, iznenađeno skakali u zrak, međusobno se sukobljavali u divljim tučnjavama, da bi potom ponovno odjurili kao da ih je udario grom. Ptice su pjevale sve do večeri. Iz tjedna u tjedan sa stražnje strane ribnjaka stvarali su se sagovi šafrana i visibaba. Nekoliko dana prije, topla proljetna oluja natopila je cijelu zemlju, otopila posljednje gomile snijega, lomila drveće, pa čak i otpuhala jedan krov. Gotovo nijednom farmeru nije preostalo gnojnice koja se nakupljala u septičkim jamama tijekom zime.

Tijekom sve duljih poslijepodneva prskali su je po obradivim poljima.

Čekaonica je bila ispunjena do posljednjega mjesta. Theresa je sjedila između Renate Haberleitner i Hansa Ölweina. Hans je bolovao od teškog bronhitisa. Pluća su mu pištala dok je udisao i izdisao. Renate se žalila na bolove u leđima. Prije dva tjedna, u trenutku nesmotrenosti udario ju je ovan. Erwin nije sjedio u čekaonici. On je na prijamu čavrljao s Adolfom Bernböckom, koji je došao izmjeriti krvni tlak. Hans se raspitivao što muči Theresu. Theresa je slegnula ramenima: „Želučana viroza.”

Renate je pitala Theresu kako su joj djeca. Theresa je osjetila kako joj se diže želudac. Bez odgovora napravila je grimasu i uhvatila se za trbuh. Renate Haberleitner shvatila je njezinu gestu i prokomentirala Hansu Ölweinu: „Bože dragi! Resi je pošteno uhvatilo.”

Doktor Peyerleitner pozvao je Theresu u liječničku ordinaciju. Ona je ustala, boreći se s nagonom na povraćanje. Kad je zakoračila u liječnikovu sobu, nebo se otvorilo i ispunilo sobu toplom zrakom sunca.

„Što mogu učiniti za tebe?”

Theresa slegnu ramenima.

Doktor Peyerleitner dokotrljao se na stolici do Therese. „Nisi valjda prehladena, ili? Groznica? Kakav ti je tek?”

Theresa je objasnila da nije prehladena. Nije imala ni vrućicu. Ali ne može ništa pojesti. „Mučno mi je. U tome je problem. I osjećam se slabo kao rijetko kad.”

Doktor Peyerleitner izmjerio je Theresi krvni tlak. „Tlak ti je malo prenizak. Otkad nisi jela čvrstu hranu?”

„Posljednja tri dana.”

„Proljev?”

„Nemam”, odgovori Theresa. „Ali sve što unesem u sebe smjesta želim povratiti.”

Doktor Peyerleitner je kimnuo. „Izvadit ću ti krv.”

Theresine su se oči zacaklile. Mali ubod jedva je primijetila. Zrake sunca obasjavale su drveni pod ordinacije. Sitne čestice prašine plesale su iznad parketa. Theresa se odjednom uplašila da će se rasplakati. Prošla je prstima ispod očiju kako bi provjerila jesu li joj obrazi suhi. Činilo se da doktor Peyerleitner ništa nije primijetio. Obilježio je uzorak krvi, gurnuo stetoskop u uši i zamolio Theresu da raskopča bluzu.

„Srce i pluća su u redu.” Doktor Peyerleitner izvadi stetoskop iz ušiju i odgurne se prema stolu. Zapisao je nešto na računalu. Theresa je zakopčala bluzu. „Imaš li još kakvih drugih smetnji? Otkad se osjećaš loše?”

Theresa je pokušavala zadržati osmijeh na licu koliko je mogla. „Dva do tri dana. Možda sam osjetljiva na vremenske prilike? Zima je bila silno duga...”

„Možda...”, ponovi doktor Peyerleitner prijateljski. Okrenuo se od računala i ponovno se dokotrljao do Therese. „Zasad ću ti prepisati homeopatske kapi, ništa drugo. Kad stigne krvni nalaz vidjet ćemo dalje. U redu? Ima li još što?”

Theresa se sagnula i odmahнула rukom. Na izlasku se nije usudila pogledati liječnika.

Erwin je pomogao Theresi da obuče kaput. „Što je rekao Peyerleitner?”

Theresa je objesila glavu. „Vjerojatno nekakav virus. Izvadio mi je krv i još mi ništa nije prepisao. Sljedećeg tjedna znat ćemo više.” Erwin je bio zadovoljan. Gore na farmi Kaiser Josef već je podmazao motorne pile.

Buka motornih pila orila se voćnjakom. Rosalijin auto projurio je pokraj Erwina i Josefa. U kuhinji si je u tri poteza složila sendvič. Natjerala je sina da odmah počne pisati zadaću. Zakoračila je u dnevni boravak gdje je Theresa drijemala na naslonjaču kraj kamina.

„Mama, zar još uvijek nisi ozdravila? Žao mi je. Doista ne znam kamo da odvedem dječaka. Ali ne želim ga ostaviti ni samog, još mi je premalen za to. Moram hitno u Linz i vratit ću se navečer po njega. Ima dosta zadaće, a ponio je i knjigu. Što se mene tiče, može gledati i televiziju.” Rosalie je namjerno govorila glasnije kako bi je čuo i sin koji je sjedio u kuhinji. Theresa nije imala snage bilo što odgovoriti. Saslušala

je govor svoje kćeri ne pomaknuvši se. Ova joj je kratko poželjela brz oporavak, izišla kroz vrata i odvezla se.

Daniel je sjeo na bakin krevet. „Idem van, može?”

Theresa je ležala na leđima. Podignula je ruku i uhvatila ga za obraz. Oči su mu blistale. „Napisao sam svu zadaću! Kunem se!”

Theresa je kimnula, ali nije uspjela otvoriti usne, tako da su joj riječi utekle. Daniel se znao snaći, pa je skočio na noge i odjenuo jaknu. Sunce je ponovno preplavilo dolinu svojom svjetlošću i proljeće je najvijestilo ljepše, svjetlije dane.

Nije se dugo zadržao kod ribnjaka. Daniel se uspeo na klapu i uživao u pogledu na selo i dolinu. Motorne pile bučile su u voćnjaku, ispred samoposluge bio je gust promet, traktori su prskali tekući stajski gnoj po njivama. Čulo se glasno udaranje na nekoliko krovišta. Ali najprimamljivija mu je bila tamna šuma. Gustiš oko dvorišta poznavao je i naslijepo. Planinare je dočekivalo deblo bukve koje se račvalo na sve strane. Prošao je kroz plot. Načas je pogledao vlastiti odraz u crnoj vodi šumskoga jezera. Vatrene daždevnjaci uskoro će izmigoljiti iz dubina i nespretno ispuzati na obalu. Na mjestima gdje staza nije prolazila ispod stabala smreke i jele već ispod listopadna drveća Sunčeva svjetlost obasjavala je tlo prekriveno lišćem. Daniel je potrčao. Protrčao je kraj hrasta s perverznom

ljubavnom porukom i pogledao kamenito mjesto gdje najesen rastu muhare. Nakon što je obišao sva mjesta svoga djetinjstva, nastavio je lutati i krenuo nepoznatom stazom kojom nikada prije nije prošao.

Potok je vodio do ruba šume gdje su se nalazila sesoka imanja jednoga malog zaselka. Daniel je nastavio trčati još malo naprijed, slijedeći njegov tok natrag prema šumi. Promatrao je nekoliko crvenih vjeverica, živahan let prekrasna djetlića i zašao dublje u gustu smrekovu šumu. Ovdje svjetlost gotovo i nije dopirala do šumskoga tla. Daniel je usporio korak. Osjećaj da se nalazi usred šume, u srcu šume, takoreći u prašumi, izoštrio mu je pozornost. Omeo ga je zvuk lomljenja grana. Zaustavio se, potražio zaklon jednoga stabla i zavirio u smjeru raspucala šiblja. Nešto dalje stajala je neka pojava. Daniel se pritajio. Instinktivno je pogledom potražio nebo i svoj mobitel. Bila su tri sata poslijepodne, što mu je odagnalo sve brige. U tri popodne ljudi su čistili staje, radili šumske poslove ili odlazili u kupovinu. Nipošto se u to doba dana nisu događali zločini. Daniel se prepustio svojoj mašti. Zauzeo je stav i pozornost neustrašiva detektiva, tajna agenta ili vođe bande, kako bi dokučio tajnu tog čovjeka.

Šuljao se od stabla do stabla vrebajući stranca. Pokušavao se što je moguće tiše kretati šumskim tlom. Kako je samo glasno među visokim krošnjama znalo odjekivati pucketanje grana. Što se Daniel više

približavao, mišići su mu se sve više napinjali. Bojao se da će ga odati sve glasniji otkucaji srca. Na neki čudesan način bio je uvjeren da ima nečega posebnog u tom uljezu. U svakom slučaju, to što je radio bilo je neobično. Daniel mu je prišao na kojih dvadesetak metara udaljenosti. Sada je mogao pomnije promotriti stranca. Nosio je debelu jaknu s kapuljačom u vojničkim bojama. Bio je za glavu viši od Daniela i povremeno je vadio čavle iz bočnih džepova svojih crnih hlača. Stajao je leđima okrenut Danielovu skrovištu. Drugom rukom mahao je čekićem. Na tlu su ležali mali komadići drva koji su podsjećali na građevinske letve. Njih je zakucavao u debla. Zatim je odložio čekić ustranu i ručnom pilom otpilio suho granje s debla smreke. Činilo se da je zaokupljen svojim poslom i daleko od toga da bi primijetio išta oko sebe.

Daniel je zadržavao dah. U trenutcima kada bi se stranac primirio, dok bi iz džepa izvlačio čavao ili tražio odgovarajući komad drva, činilo mu se da u daljini čuje zvuk djedove motorne pile. To mu je ulijevalo hrabrost i povećavalo uzbuđenje. Želio je vidjeti strančevo lice, a pritom nipošto nije htio napustiti svoju promatračnicu. Položaj mu je bio idealan. Ne bi imalo smisla prilaziti bliže. Sad se stranac samo trebao okrenuti. Daniel ni na trenutak nije posumnjao da se radi o nekoj ilegalnoj aktivnosti. Bilo je zabranjeno piliti tuđa stabla, a kamoli zabijati čavle u njih.

Po načinu na koji se lik saginjao i upirao nogom o smreku, Daniel je zaključio da se radi o muškarcu. Bio je mršav. Kroz široke tamne hlače nazirale su mu se vitke noge. Instinktivno ili nesvjesno, to je umirilo Danielov um i ojačalo njegovo uvjerenje da ima posla s kakvim nevaljalcem, ali nipošto s čudovištem.

Razmišljao je kako će na školskom dvorištu Paulu, Michaelu i Severinu pričati o svojoj tajnoj misiji. Oni mu neće povjerovati ili će se barem pretvarati da mu nisu povjerovali ni riječi. A Daniel gotovo nijednu priču nije u potpunosti izmislio. Ponekad bi malo pretjerivao. Ali nitko mu to nije mogao uzeti za zlo. Kad bi Daniel išao s ocem pecati, njegovoj djetinjoj i mladenačkoj radoznalosti nije se mogao sakriti nijedan detalj. Kad bi poslije čuo svoga oca kako o tome govori u društvu, Daniel bi točno primijetio koliko priča njegova oca u pojedinim, više ili manje važnim točkama, odstupa od istine.

Daniel je osjećao da se njegov život razlikuje od života njegovih školskih kolega. Smatrao je da su za to zaslužni njegovi roditelji. Činilo mu se kao da je roba s greškom. Ako snagom i smjelošću ne stekne poštovanje, Paul, Michael ili Severin i dalje će ga vući za nos. Ponekad mu se čak činilo da su se udružili protiv njega. Tada bi mu se rugali ili vrijeđali njegova oca, zbog čega bi se Daniel razbjesnio. Na sreću, od oca je naslijedio snažne ruke. Znao se obraniti od napada. U školi je

već stekao slavu borca kojega su se drugi pribojavali. Njegovi protivnici triput bi se zamislili prije nego što bi mu se narugali. Daniel se sjetio bakine tople ruke koja mu je maloprije dodirnula obraz. Jednom je dotrčao do nje plačući i tada mu je rekla: „Ali, Daniele, ne smiješ to uzimati k srcu. Ostala su djeca ljubomorna jer si toliko jak i lijep. Zar to još nisi shvatio?”

Onaj lijepi djetlić sletio je točno iznad njega. Daniel ga je na trenutak promotrio. Nijedna šumska ptica nije se po eleganciji mogla mjeriti s djetličem. Spretno je skakutao po deblu, obišao ga nekoliko puta i kljunom kuckao po njegovoj kori. *Dakle, slijedio si me?* pomislio je Daniel i s odobravanjem kimnuo ptici. Kao da se slaže s njim, djetlić je snažno udario po mekoj kori. Time je privukao pozornost stranca. Daniel se uznemirio. Stranac se iznenađeno osvrnuo, tražeći u zraku odakle dopire zvuk kucanja. Kapuljača jakne visjela mu je preko glave, tako da mu se nisu mogle razaznati crte lica. Daniel se zaklonio iza jednoga grma kupine. Pritajio se koliko je god mogao. Strančeva glava, koja je još uvijek bila pod zaklonom kapuljače, kretala se lijevo-desno pretražujući okoliš. Nije ništa ugledao pa je spustio pilu na tlo i prišao dva koraka bliže Danielu.

Daniel je proklinjao djetlića. Činilo se da je djetlić posvećeniji svome poslu nego ikad prije. Kljunom je probio koru i dospio do tvrda drva. Prašina je posve tiho padala niz deblo. Stranac je zastao. Na trenutak

se činilo da ponovno pokušava locirati podrijetlo zvuka kucanja. Daniela je obuzeo dječaćki užas. Svakim novim udahom želio se dati u bijeg. Ali želja da barem na djelić sekunde vidi lice stranca nije mu davala mira. Rastrzano između znatiželje i užasa, tijelo mu se stisnulo poput pera. Prebacio je težinu na svoje savijeno koljeno, spremajući se na trk u svakome trenutku. Stranac je na nekoliko metara od Daniela podignuo pogled uvis. Uto se djetlić prvi dao u bijeg. Odletio je tri ili četiri stabla dalje i skakutao po njegovoj kori. Daniel je vidio kako strančeva glava slijedi pticu. Morao je iskoristiti taj trenutak prije nego što bude razotkriven ili uhvaćen ili čak zarobljen. Tada je stranac podignuo kapuljaču. Daniel je opčinjeno zurio u njegovu oslobođenu glavu.

Imao je žute oči i tamnoputo lice. Iznad usana izrasli su mu mali brčići. Lijevi obraz krasio mu je duguljasti ožiljak. Crna kosa na glavi bila mu je raščupana poput divljega grma, prizor kakav je Daniel dotad viđao jedino na ljudima s televizije. Velikim očima bio je usredotočen na djetlića i odjednom se učinilo da mu se lice nasmiješilo. Ukazala su se dva reda ogromnih zubi. Kontrast između tamne puti i izrazito bijelih zuba nije mogao biti veći. Daniel je skočio na noge i potrčao kako bi spasio svoj život.

Meke smrekove grane udarale su ga po licu. Naslijepo je trčao prema svjetlosti i izlazu iz šume.

Daniel nije čuo prati li ga tamnopusi. Nije se imao vremena osvrnuti. Grane su ga neprestano pljuscale po čelu i obrvama. Morao je zakloniti lice rukama kako bi ublažio to bičevanje. A tada ga je oborio iznenadan udarac.

Neznanac je udario Daniela u leđa. Bacio se na njega i pritisnuo ga uza šumsko tlo. „Što želiš?”

Daniel se pokušao otresti stranca, ali bio je nemoćan protiv njegove snage. „Ništa, pusti me!”

„Zašto si me promatrao?” Stranac je Danielovu glavu gurao u meke borove iglice. Smolasti miris iglica golicao je Danielov nos.

„Htio sam vidjeti što radiš. Ništa osim toga.”

Stranac je okrenuo Daniela na leđa. Nije popuštao stisak. Pogledali su se u lice. Sada se stranac nasmijao.

„Kako se zoveš? Koliko ti je godina?”

Daniel mu je rekao svoje ime i pretvarao se da je stariji: „Trinaest mi je godina. A ti?”

„Zovem se Toti,” reče stranac, „šesnaest mi je godina! Sada ću te osloboditi, pod jednim uvjetom...”

Daniel se zagledao u žute oči svoga neprijatelja. Koliko god su zastrašujuće djelovale, činilo se da blistavi zubi nisu sposobni učiniti nikakvo zlo.

Rosalie je sjela na krevet pokraj majke. „Gdje je Daniel?”

Theresa je samo lagano slegnula ramenima.

„Ali, mama, što ti je? Otkad su ljudi toliko bolesni da više ne mogu govoriti? Trideset godina nisam te vidjela ni s najmanjom prehladom, a sada ti je toliko loše da ne možeš ni usta otvoriti? Jesi li konačno otišla liječniku? Što kaže? Što ti je?”

Theresa nije mogla odgovoriti svojoj kćeri. Osjećala se suviše slabo da bi govorila. Rosalie, koja je došla po sina, bila je uznemirena tim majčinih nepoznatom hirom.

„Ne mogu vjerovati. Majko, što ti je? Imaš li vrućicu? Želiš li da odmah pozovem liječnika? Povraćaš li? Ili si jednostavno prelijena za razgovor?” Nagnula se nad majku, uhvatila je za ramena i protresla.

Theresa je zurila u svoju kćer. Borila se pronaći riječi. Ali njezina mukotrpana potraga za njima nije pratila brzinu okoline. Stisak njezine kćeri činio joj se prejakim. Što si ta djevojka umišlja? Kako netko može biti toliko hladan? Koliko moraš biti glupa da ideš u Linz k frizeru? Koliko nisko moraš pasti da cijelo okruženje podrediš svojim trivijalnim potrebama? Ruke rođene kćeri uhvatile su je za ramena, tresle poput jabuke i optuživale je za lijenost. Theresi je bijes frcao iz očiju. Ali istodobno se i stidjela, a dušu joj je ispunjavalo sažaljenje. Theresa se bojala da je pokazala svoju zlovolju prema vanjskom svijetu. Zatvorila je oči kako ne bi dopustila nijednoj emociji da se probije na površinu.

Rosalie nije mogla vjerovati da njezina vlastita majka zatvara oči pred njom. Ne shvaćajući, odmaknula je ruke s njezinih ramena. „Barem mi reci gdje je Daniel. Moramo krenuti kući. Već je kasno. Fridolin se vraća kući za sat vremena. Moram mu nešto skuhati.”

Theresa je vrlo jasno čula glas svoje kćeri. Razumjela je svaku riječ. I rado bi joj odgovorila. Odgovor nije bio težak: Daniel je izišao van. Vjerojatno je pomagao djedu ili je otišao do ribnjaka ili je, najvjerojatnije, trčao šumom. U svakom slučaju, nije mogao biti daleko. Napisao je domaću zadaću. Od intelektualna napora zarumenili bi mu se obrazi. Theresa je to pomno promatrala. Trebalo je samo otići do ulaznih vrata pozvati ga. Odmah bi iskočio iz staje ili iz hranilice ili s kakve grane. Umjesto toga, Theresa je šutjela i odbijala otvoriti oči. Bilo joj je žao što se ovako neobično odnosi prema vlastitoj kćeri. S druge strane, zgroženost njezinim egoizmom još joj se nije sasvim slegnula.

Iz dnevnog boravka dopirali su glasovi. Erwin je nešto vikao Kaiseru Josefu. Smijali su se. Odjek njihovih koraka ispunio je predsoblje. Dolje u selu upalila su se svjetla. Mjesec se nadvio nad voćnjakom. Daniel je utrčao kroz vrata ispred dvojice muškaraca. I on se smijao pozdravljajući svoju majku. Erwin je zamolio svoga unuka da im iz podruma donese dvije boce piva.

Rosalie je s olakšanjem ustala. „Hajde, momče!” rekla je kad je Daniel poslužio muškarce. Poljubila mu je izgrebeno lice i inzistirala da krenu.

Daniel se između šala pozdravio s djedom i Kaiserom Josefom. Nakratko je sjeo pokraj bake na krevet i šapnuo joj: „Bako, sutra ću ponovno doći, može?” Nasmiješio se i poljubio Theresu u lijevi obraz. Oprezno je zatvorio vrata blagovaonice, ugasio svjetlo i izišao van.

Te je večeri Erwin popio tri piva. Godilo mu je društvo Kaisera Josefa. Razgovarali su o voćnjaku i drugim poljoprivrednim temama. Erwin je želio obnoviti određene ugovore o zakupu, ali drugi nisu. Razmišljao je o tome da zauvijek proda jedno polje u blizini Bad Hiemsbacha. Nove smjernice za poticaje Europske unije zadavale su mu glavobolje. Kaiser Josef izražavao je svoje odobravanje ili neodobravanje i savjetovao svog prijatelja najbolje što je znao. Theresa je slušala njihov razgovor iz tame susjedne sobe. Unatoč zatvorenim kliznim vratima, nije bilo teško pratiti im glasove. Na trenutak se u njoj rasplamsao osjećaj krivnje. Gast se naradio, a ona ga nije pogostila. Što bi njezin muž mogao dati Josefu da prezalogaji? Već četiri dana nije ništa skuhala. Čak ni to joj nije polazilo za rukom.

Josef je otišao. Erwin je sjeo na krevet pokraj Therese. Obrazi su mu se rumenjeli. „Kaiser Josef

poznaje jednog iscjelitelja. Taj te može prosvijetliti. U stanju je pročitati tvoju auru!”

Theresa je začuđeno slušala svog supruga i nasmijevala se. Erwina je ta gesta toliko obradovala da je potapšao Theresu po obrazu.

„Idemo k njemu odmah u ponedjeljak.” Erwin je uhvatio svoju ženu za ruku. „Laku noć! Idem u krevet. Nisam se štedio, a sad sam i pijan.”

Theresa se nakašljala i konačno pronašla dovoljno razloga da povisi ton. Nije progovorila cijeli dan. „Laku noć! Uistinu si se nepoštedno naradio!”

Ali noć je započela zloslutno. Theresu su obuzeli strahovi. Osjećala je nekakvu metastatsku tvorevinu u svom trbuhu. Iznenada je osjetila pritisak u prsima, a bol joj je otežavao disanje. U svojim užasnim maštarijama zamišljala je unutrašnjost svoga tijela. Pritom joj ništa nije djelovalo zdravim ili ružičastim. Sivi omotač obložio joj je želudac i crijeva. Počela se preznojavati i mukotrpno se izvukla iz pokrivača. Tek kad je pogledala kroz prozor tlapnje su se polako rasplinule. Sjetila se da je upravo bila kod liječnika. Liječnik nije utvrdio nikakve neobične simptome. Najkasnije sljedećeg tjedna znat će radi li se o kakvu virusu. Prisjetila se Sunčeve svjetlosti koja je preplavila liječničku ordinaciju i to ju je umirilo. Što je Theresa dulje promatrala voćnjak, pogledom prelazila preko crkvena tornja ili

lutala crnim i ljubičastim tonovima neba, tim joj je lakše bilo disati. Tim je čvršće u njoj rasla spoznaja: nisam bolesna. Zapravo, nije mi ništa.

Ljekovitost termalnih izvora Bad Hiemsbacha poznata je još iz rimskog doba. Krajem sedamdesetih godina dvadesetog stoljeća iz njih se razvio unosan posao. Europa-Therme Bad Hiemsbach uskoro su postale jednom od takozvanih *wellness*-oaza Gornje Austrije. Nekadašnja drvena koliba s Kneippovim kupkama u međuvremenu se pretvorila u staklenu palaču s hotelskim kompleksom. Tvrtka Upravljanje toplicama d.o.o. bila je važan poslodavac u čitavoj regiji, a visok ugled njezine obitelji pripomogao je Rosalie da u njoj odradi praksu komercijalistice u upravi. Nakon devet godina obveznog školovanja, s petnaest godina, Rosalie je uživala u svome posljednjem ljetu kao mlada djevojka ili tinejdžerica. Četvrtog rujna, jedne srijede, snenih očiju ukrcala se u autobus na autobusnoj postaji u Pielitzu pokraj skladišnog tornja. Autobus za Bad Hiemsbach kretao je u pola sedam, a u sedam je već svojim novim uredskim kolegicama gledala preko ramena.

S devetnaest godina Rosalie je završila naukovanje. Od šefa je na dar dobila buket cvijeća. Kolegice su je cijenile, pa su zajedno nazdravile diplomi u seoskoj

gostionici. Noć je bila neuobičajeno topla, meteorolozi bi rekli, gotovo tropska. Rosalie je propustila zadnji autobus i mudro odbila sve ponude svojih kolegica da je povezu. Stotine ili čak tisuće Gornjoaustrijanaca gubili su živote u cvijetu mladosti jer bi se pijani automobilima zalijetali u voćke, rubnjake ili zidove kuća. Rosalie se nije plašila mraka. Iznad tla širio se miris svježih pokošenih livada. Upravo je završilo razdoblje u kojem su cvale jabuke. Ljeto je prigrlilo čitavu prirodu. Rosalie više nitko nije mogao oteti stečenu potvrdu o završenu naukovanju. Nastavit će se usavršavati kao maserka ili čak polagati stručni ispit. Glave prepune planova i srca ispunjena samopouzdanjem koračala je uzbrdo. Stigla je do grebena s kojeg joj se pružao pogled na rodno selo u dolini s druge strane brda. Začula je kako joj se s leđa približava motocikl koji je bućio uspinjući se strminom iz smjera Hiemsbacha. Srce joj je zakucalo brže, usporila je korak. Zabat seoskoga gospodarstva njezinih roditelja provirivao je dolje iz zaklona joha.

Fridolin Kluger skinuo je kacigu s glave. Ljubazno je namignuo Rosalie. Pitao ju je zašto se u gluho doba noći sama šeće cestom. I ponudio da je poveze. Rosalie mu je ponosno ispričala događaje prethodnih dana. Fridolin je parkirao motocikl i zajedno su sjeli na svježih pokošenu travu. Mjesec se priključio sreći dvoje mladih, kupajući svjetlošću mračan ljetni krajolik. Tri godine poslije, nakon brojnih uspona i padova, Rosalie